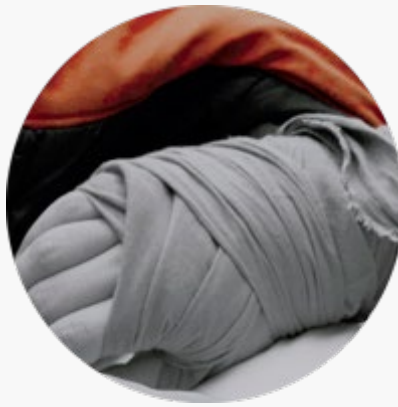

PRESENTACIÓ

Mòdul transversal

Primers Auxilis

Queda prohibida, excepte excepció prevista en la llei, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació i transformació d'aquesta obra sense comptar amb autorització dels titulars de la propietat intel·lectual. La infracció dels drets esmentats pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual (*arts. 270 i següents del Codi Penal). El Centre Español de Drets Reprogràfics (www.cedro.org) véu-la pel respecte dels citats drets.

2

Unitat formativa 1

L'avaluació de l'estat de la víctima

Nucli formatiu

Continguts

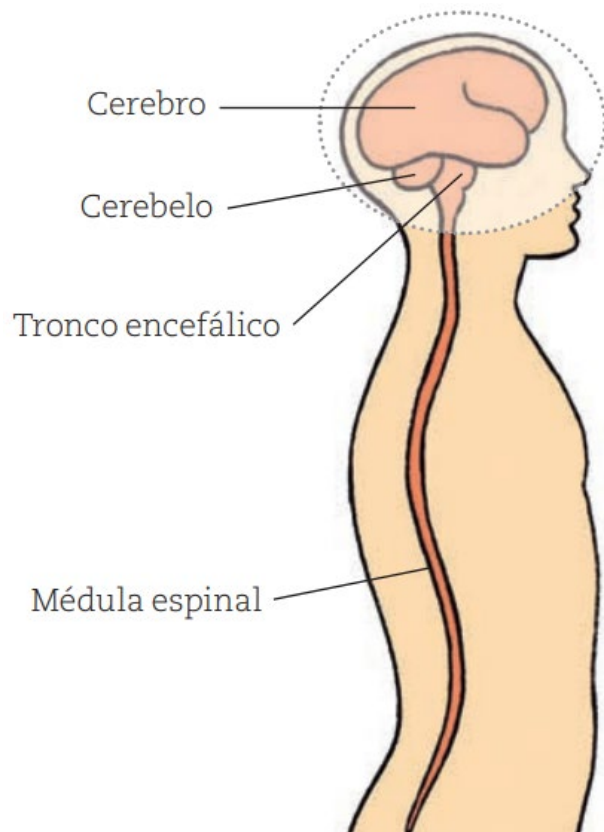
- Les funcions vitals de l'organisme.
- L'avaluació de les funcions vitals.
- Com avaluar l'estat de la víctima?
- Prioritats d'actuació amb diverses víctimes.

Les funcions vitals de l'organisme

La funció neurològica

La **funció neurològica** integra totes les funcions de regulació de l'organisme i de coordinació de les seves diferents accions.

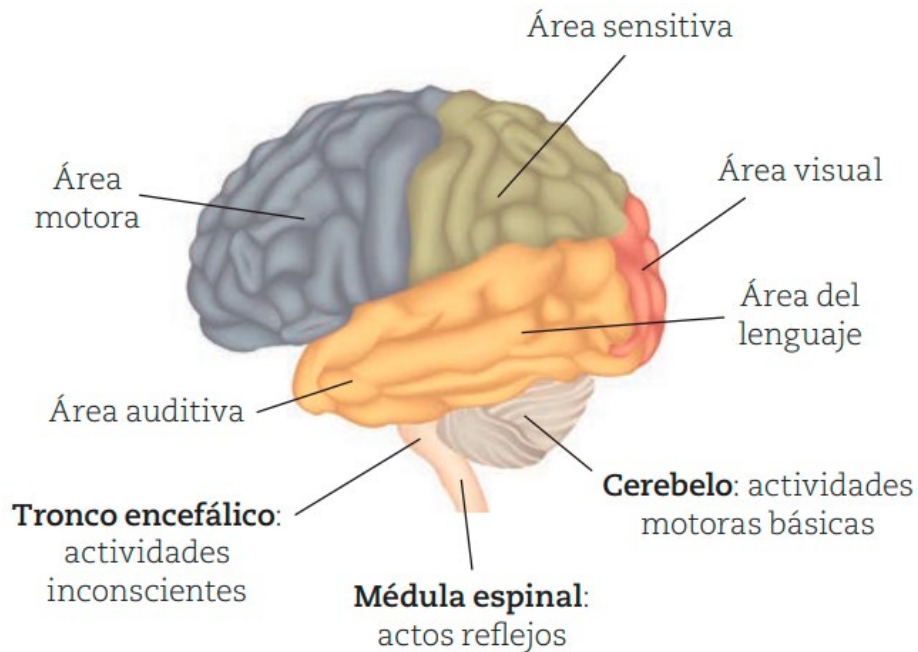
- El sistema nerviós és l'encarregat de realitzar aquesta funció.
- Està format per uns centres nerviosos:
 - Cervell.
 - Cerebel.
 - Tronc encefàlic.
 - Medul·la espinal.

Les funcions vitals de l'organisme

La funció neurològica

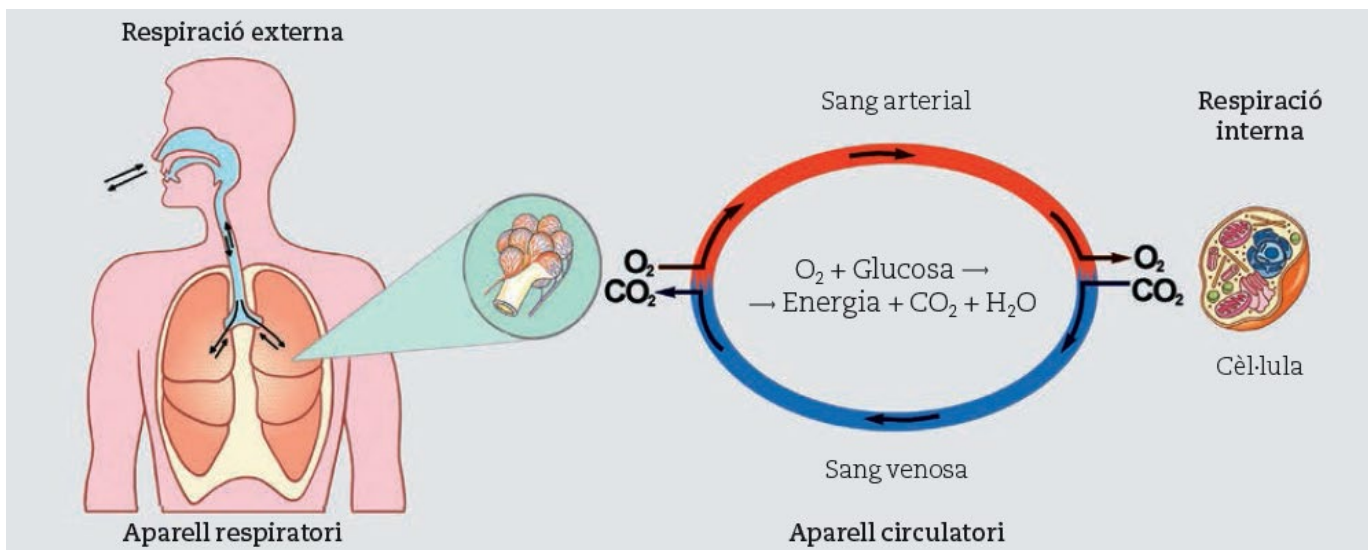
- Cada centre nerviós s'encarrega de diferents activitats.
- A causa de traumatismes o de malalties, les activitats dutes a terme poden veure's afectades.

Les funcions vitals de l'organisme

La funció respiratòria

La **respiració** porta oxigen (O_2) de l'aire ambiental a cadascuna de les cèl·lules, i que evacua a l'exterior el diòxid de carboni (CO_2) generat en les mateixes.

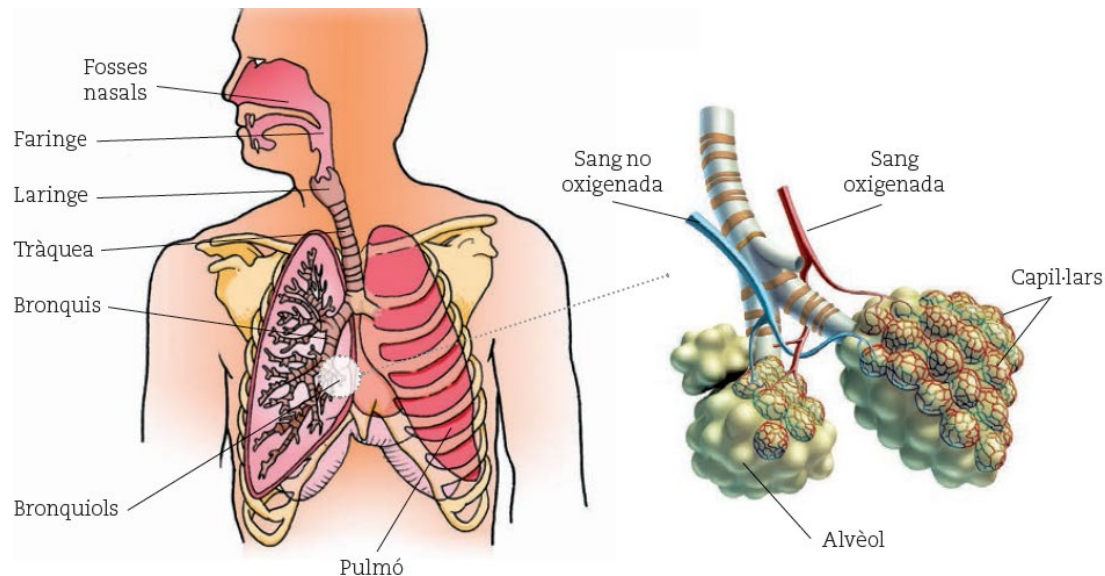
Les funcions vitals de l'organisme

La funció respiratòria

L'aparell respiratori

L'aparell **respiratori** està format per:

- Les **vies respiratòries**.
- Els **pulmons** (alvèols).

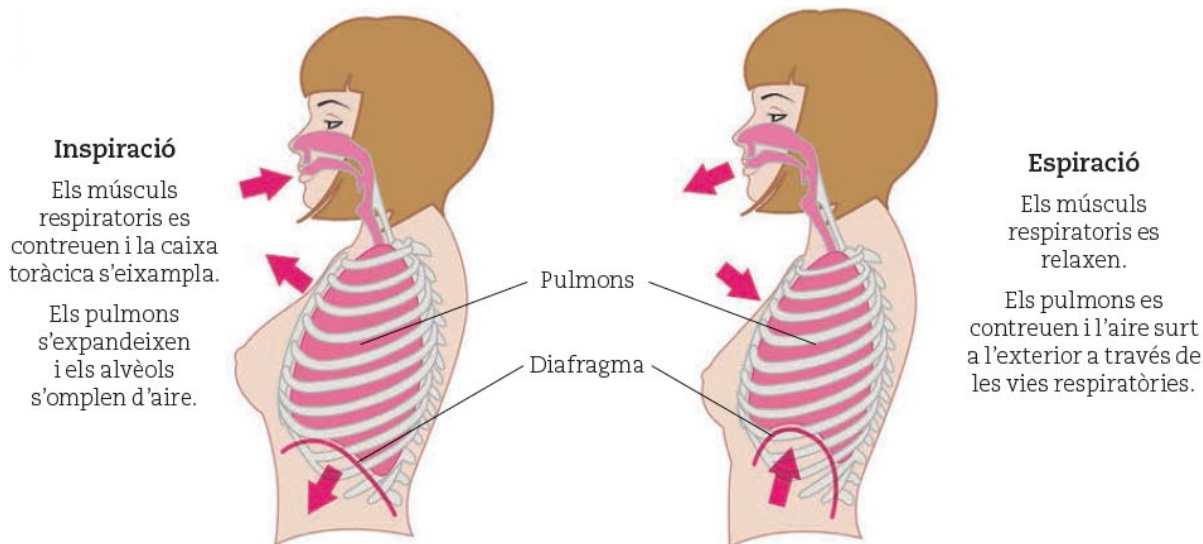

Les funcions vitals de l'organisme

La funció respiratòria

Ventilació pulmonar

La **ventilació pulmonar** és el procés mitjançant el qual s'omplen i buiden d'aire els alvèols pulmonars.

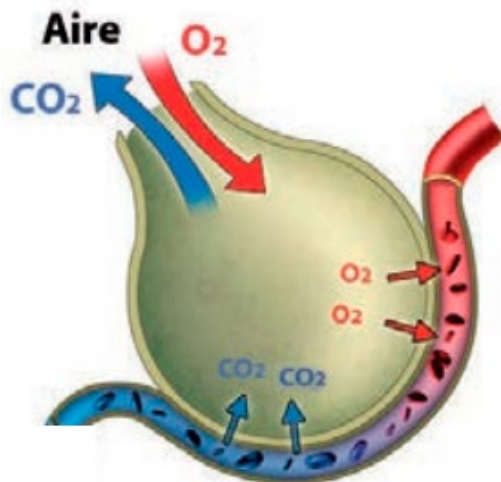

Les funcions vitals de l'organisme

La funció respiratòria

Intercanvi de gasos

L'intercanvi **de gasos** és el procés de transferència d'oxigen i diòxid de carboni entre els alvèols pulmonars i la sang.

Les funcions vitals de l'organisme

La funció circulatoria

La **funció circulatoria** transporta la sang per tot l'organisme:

- Distribueix l'oxigen i els nutrients que necessiten les cèl·lules.
- Recull les substàncies de deixalla que aquestes generen.

- L'aparell cardiovascular realitza la funció circulatoria.
- Aquest aparell està format per:
 - La **sang** o mig líquid en el qual es transporten les substàncies.
 - Els conductes per on circula la sang: **artèries**, **capil·lars** i **venes**.
 - El **cor** que impulsa la sang per tot l'organisme.

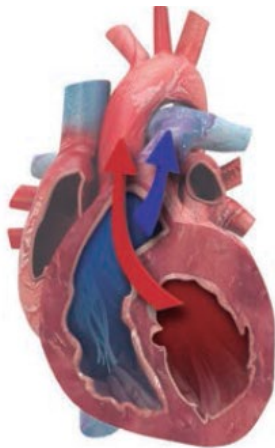
Les funcions vitals de l'organisme

La funció circulatòria

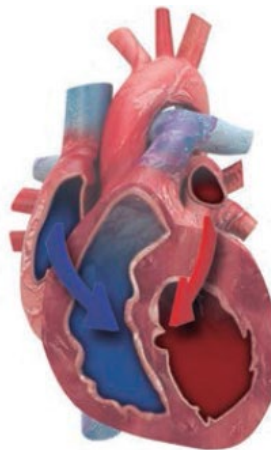
El cicle cardíac

El cor efectua un moviment rítmic de contracció i relaxació denominat **cicle cardíac**. Aquest cicle es compon de dues fases:

- La **sístole**.
- La **diàstole**.

Sístole o buidatge.
El cor es contreu i impulsa la sang cap a l'organisme.

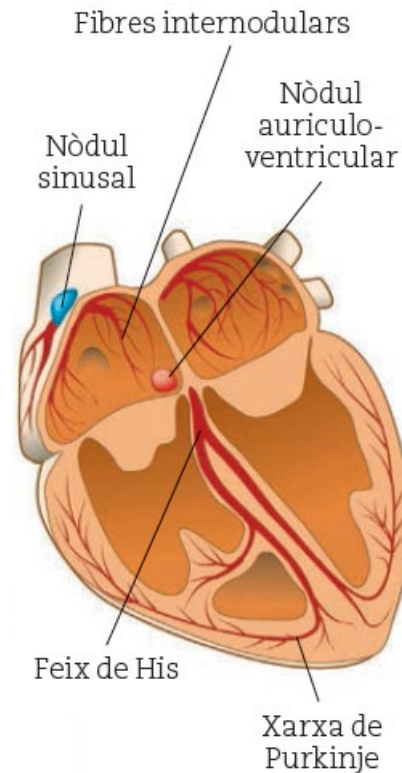
Diàstole o compliment.
El cor es relaxa i permet l'entrada de sang.

Les funcions vitals de l'organisme

La funció circulatòria

El sistema elèctric del cor

- El cor compta amb un sistema de generació d'impulsos nerviosos.
- S'adapta a les necessitats del cos mitjançant el sistema nerviós.
- En ocasions, la contracció cardíaca es descoordina
⇒ **fibril·lació ventricular**

Les funcions vitals de l'organisme

La parada cardiorrespiratòria

La **parada cardiorrespiratòria (PCR)** és la suspensió, generalment inesperada i de vegades reversible, de les funcions respiratòria i circulatòria espontànies.

- S'interromp l'arribada d'oxigen als òrgans.
- Pot estar causada per:
 - Infart cardíac.
 - Asfíxia.
 - Inhalació de gasos o fums tòxics.
 - Electrocució.
 - Un tall de digestió.
 - Sobredosi de drogues o medicaments.

L'avaluació de les funcions vitals

L'avaluació neurològica

L'estat de consciència

La **consciència** és la capacitat que té una persona de rebre i avaluar informació sobre si mateixa i sobre el seu entorn.

- Orienta sobre la gravetat de la lesió cerebral i fins i tot sobre el pronòstic de la víctima.
- Una persona incapaç de respondre als estímuls pot estar sofrint una lesió respiratòria, circulatoria o de tots dos tipus.

L'avaluació de les funcions vitals

L'avaluació neurològica

Les activitats sensitiva i motora

- Les lesions del sistema nerviós central o dels nervis sensitius i motors poden alterar el funcionament de:
 - Recollida d'informació dut a terme a través dels sentits.
 - Respostes motores realitzades a partir de moviments.

L'avaluació de les funcions vitals

L'avaluació de la respiració

- Per assegurar-se que la persona respira i que ho fa amb eficàcia, és necessari observar:
 - La freqüència respiratòria.
 - L'amplitud o profunditat respiratòria.
 - El dolor amb els moviments respiratoris.

L'avaluació de les funcions vitals

L'avaluació de la circulació

El **pols** és la dilatació de les artèries quan es transmet l'impuls de la contracció cardíaca.

- Les freqüències normals estan entre 60 i 70 batecs per minut.
- L'absència de pols pot ser deguda a:

- Afectació cardíaca.
- Lesions en els vasos sanguinis.
- Infeccions molt greus.

Es necessita una atenció immediata

L'avaluació de les funcions vitals

L'avaluació de la circulació

On es pren el pols?

- A l'artèria radial.
- A l'artèria caròtida.
- A l'artèria humeral.

L'avaluació de les funcions vitals

La temperatura corporal

- La temperatura corporal normal:
 - Oscil·la entre els 36 °C i els 37,5 °C.
 - Quan està per sota de 36 °C o per sobre de 39°C es precisa atenció mèdica.
- En persones grans i infants petits:
 - Pot pujar i baixar fora dels límits normals.

L'avaluació de les funcions vitals

El dolor

- Síntoma molt important en primers auxilis.
- Reacció emocional de la víctima proporcional al seu sofriment.
- S'haurà de tenir en compte:
 - Lesions en les ferides i cremades.
 - Blaus en les contusions.
 - Deformitats en les fractures.
 - Lesions internes.

Com avaluar l'estat de la víctima?

- Si una persona està en risc vital: avaluació d'emergència.
- Si aquest no existeix: avaluació d'urgència.
- Existeixen tres nivells d'urgència mèdica:
 - **Risc vital:** Les lesions que sofreix posen en risc la seva vida.
 - **Risc funcional:** Les lesions no alteren les seves funcions vitals.
 - **Sense risc:** Les lesions evolucionaran cap a una plena recuperació.

Com avaluar l'estat de la víctima?

L'avaluació d'emergència

L'avaluació **d'emergència** té com a finalitat saber si la vida de la víctima corre un risc imminent.

- S'inicia comprovant si la persona està conscient.
- Si està inconscient
↓
S'avalua la respiració.

Com avaluar l'estat de la víctima?

L'avaluació d'emergència

Valoració de la consciència

- Per valorar si la víctima està conscient: sacsejar-la amb suavitat per les espatlles.
 - Si respon amb paraula o movent-se: La sang li arriba al cervell.
 - Si està inconscient:
 - S'ha de posar la víctima en decúbito supí.
 - S'ha d'obrir-li la via aèria i passar a la **valoració de respiració**.

Com avaluar l'estat de la víctima?

L'avaluació d'emergència

Valoració de la respiració

- Per valorar la respiració:
 - La via aèria ha d'estar lliure.
 - Explorar si hi ha respiració i, si és eficaç.
 - Aplicar l'estratègia de **veure** , **escoltar** i **sentir** (VES).

Com avaluar l'estat de la víctima?

L'avaluació urgent

L'avaluació **urgent** es duu a terme quan no hi ha risc vital, i té com a objectiu identificar, amb el màxim nivell de detall, les lesions o danys que pateix la víctima.

Exploracions per a l'avaluació urgent	
Explora	Cap
	Tronc
	Extremitats
Pregunta per	Malalties prèvies
	Tractaments mèdics
	Al·lèrgies
	Menjars, begudes o tòxics ingerits

Actuació en incidents amb múltiples víctimes (IMV)

Avaluació de les víctimes

- L'avaluació es planteja en dues fases:
 - Es demana a les víctimes que si poden, s'aixequin i caminin.
 - Es duu terme l'avaluació de les que no han pogut desplaçar-se.
- S'obté una primera aproximació de la situació: nombre de víctimes, gravetat, necessitats d'atenció...

Actuació en incidents amb múltiples víctimes (IMV)

Classificació segons la prioritat

El **triaje** és la classificació de les víctimes en categories en funció del pronòstic vital i funcional, per determinar l'ordre en què s'han d'atendre i evacuar.

- Sistema protocolitzat de selecció mitjançant targetes de colors:
 - Targeta vermella.
 - Targeta groga.
 - Targeta verda.
 - Targeta negra.

